

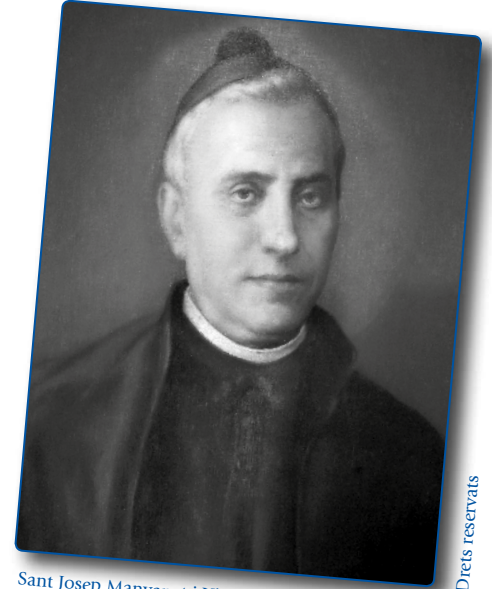

Abadía de Sant Josep de Clairval

Estiu de 2017

Estimats Amics,

LA Sagrada Família de Natzaret, escrivia el Papa Joan Pau II, "és el prototipus i l'exemple de totes les famílies cristianes. Mirem aquesta Família, única al món, que ha viscut de manera anònima i silenciosa en una petita vila de Palestina, que va estar afectada per la pobresa, per la persecució, per l'exili, va glorificar Déu d'una manera incomparablement elevada i pura: no deixarà mai d'ajudar les famílies cristianes, i fins i tot a totes les famílies del món" (Exhortació *Familiaris consortio*, 22 de novembre de 1981, núm. 86). Alguns anys més tard, el 16 de maig de 2004, sant Joan Pau II canonitzava Josep Manyanet, "veritable apòstol de la família", que va consagrar la seva vida perquè cada família fos una "Sagrada Família". El missatge que ens transmet el nou sant segueix essent, avui en dia, de plena actualitat.

Sant Josep Manyanet i Vives

Drets reservats

Josep Manyanet i Vives arriba al món el 7 de gener de 1833 a Tremp, petita ciutat catalana de la diòcesi d'Urgell. Fou batejat el mateix dia a la col·legiata de la Mare de Déu de Valldeflors, erigida majestuosament molt a prop de casa seva. En Josep és el novè fill dels esposos Antoni Manyanet i Bonaventura Vives, petits propietaris rurals del país. El nadó just te vint mesos quan mor el seu pare a l'edat de quaranta-quatre anys. Durant l'any 1841 també mor el seu germà gran. Vídua i sense recursos, la senyora Manyanet ha de fer front a la gestió de la modesta herència, venent o llogant les terres de la família, dedicant-se plenament a l'educació dels seus fills... Dona molt piadosa, es confia a la protecció de Déu i de la Santíssima Verge. Quan en Josep compleix els cinc anys, la seva mare el porta davant l'estàtua policromada de MARIA, del segle XV, per consagrar-lo a la Mare de Déu. Després d'una fervorosa pregària, la criatura veu a Nostra Senyora que li obre els braços i l'abraça ben fort contra el seu cor.

La Verge de Valldeflors

Un dia, el nen cau a l'aigua glaçada i el porten cap a casa sense coneixement. Tothom creu que no reaccionarà, però la seva mare s'adreça a la Verge Maria, i la criatura recobra el coneixement. Poc després, acullen uns soldats a casa seva. Enlluernat pels seus uniformes, en Josep trasbalsa de felicitat al mig d'ells. Distret, un soldat vessa oli bullent sobre el nen. El cos de la criatura no és més que una llaga, desespera veure el seu estat. La Verge de Valldeflors, novament sol·licitada, concedeix l'absoluta curació al nen, sense cap seqüela, amb gran sorpresa dels metges.

El capellà de la parròquia, mossèn Valentí Lledós, no triga pas a adonar-se'n d'en Josep; el pren sota la seva protecció de manera que, seguint l'exemple d'en Samuel (1 S 2,11), el noi no s'allunya més del temple de la seva estimada Verge de Valldeflors. Aprèn a ajudar a la Missa. La seva formació religiosa està assegurada per un excel·lent professor, però sobretot per la seva mare que li arregla una petita habitació com oratori. Quan hom no troba el noi ni a l'escola ni a l'església amb mossèn Valentí, cal buscar-lo en el seu oratori, on devora amb gran passió la vida dels sants. Als set anys i mig fa la seva Primera Comunió. Una gran delicadesa de consciència emana de tot el seu ésser.

Veient en el noi els signes d'una crida al sacerdoci, el capellà fa tot el que pot per ajudar-lo a estudiar. L'orienta cap al col·legi de les Escoles Pies, dirigit per l'Institut fundat al segle XVI per sant Josep de Calassanç. Per poder fer front a les despeses de la seva escolarització, en Josep és posat al servei de la comunitat i dels altres alumnes. L'any 1849, rep el sagrament de la Confirmació. En una nota redactada poc després, escriu: "Aquí estàs confirmat i armat com un soldat de Crist. Això t'obliga a combatre virilment contra totes les argücies de l'enemic i a esdevenir cada cop més digne de l'amor de Déu i de la Santíssima Verge MARIA."

L'efecte del sagrament de la Confirmació és l'efusió plena de l'Esperit Sant a l'ànima. D'aquesta manera, la Confirmació aporta creixement i aprofundiment de la

gràcia baptismal: ens arreula més profundament en la filiació divina que ens fa dir Abba, Pare (Rm 8, 15); ens uneix més fermament a Crist; augmenta en nosaltres els dons de l'Esperit Sant; converteix el nostre lligam amb l'Església més perfecte; ens dóna una força especial per escampar i defensar la fe per la paraula i per l'acció com a veritables testimonis de Crist, per confessar amb coratge el nom de Crist i per no experimentar mai la vergonya respecte a la Creu. "Recorda, doncs, diu sant Ambrós, que has rebut el signe espiritual, l'Esperit de saviesa i d'intel·ligència, l'Esperit de consell i de força, l'Esperit de coneixença i de pietat, l'Esperit de la santa temença i guarda tot allò que has rebut. Déu Pare t'ha marcat amb el seu signe, El Senyor Jesucrist t'ha confirmat i ha posat en el teu cor la prova de l'Esperit" (cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, 1302-1303).

Lluitar amb energia

Al contactar amb els religiosos de les Escoles Pies, en Josep nota un primer desig de vida religiosa, però comprèn immediatament que el Senyor no el vol pas amb ells. Després d'aquest primer cicle escolar, el seu capellà l'envia a estudiar filosofia al seminari de Lleida. Per pagar els seus estudis, el jove es contracta com a preceptor en una família de la ciutat. Conscient dels perills que corre quedant-se a la ciutat, desitja poder ser admès un dia com intern al seminari. De fet, durant la seva estada a Lleida li cal mortificar-se i lluitar de valent per vèncer les propostes d'una dona enamorada d'ell.

Després de tres anys de filosofia, en Josep es dirigeix a la Seu d'Urgell, seu episcopal de la seva diòcesi, per estudiar-hi la teologia. Te l'edat de servir a l'exèrcit, però un germà de mossèn Valentí paga el preu que l'allibera d'aquesta obligació. Quan arriba, en Josep ofereix com sempre els seus serveis per fer front a les despeses dels estudis. El bisbe, monsenyor Josep Caixal i Estradé, el col·loca al seu servei personal i esdevé el seu confessor i el seu director de consciència. En Josep Manyanet serveix de tot cor al prelat que testimoniarà: "Ningú millor que ell no sabia interpretar els meus desitjos". A finals de l'any 1854, esgotat pel treball dut a terme, el seu bisbe l'envia a un balneari per fer una estada de repòs. El 14 de maig de 1855, el seu estimat capellà, mossèn Valentí mor, i, el 10 de novembre de 1857, la seva mare deixa aquest món per anar a l'eternitat.

En Josep és ordenat sacerdot el 9 d'abril de 1859. Monsenyor Caixal demana que la primera Missa solemne del seu fill espiritual sigui celebrada a la seva capella privada. El nomena majordom del palau episcopal, bibliotecari i, de fet, el seu secretari per a les visites pastorals. Des de la seva infantesa, en Josep destaca per la seva dolcesa, la seva docilitat i la seva flexibilitat. S'esforça en viure en presència de la Sagrada Família, com JESÚS entre MARIA i JOSEP: "Pensem que ens trobem a la casa de Natzaret en companyia dels nostres estimats parents JESÚS, MARIA i JOSEP, escoltant les seves paraules, mirant els seus actes i sentint dir a cadascun de nosaltres: si ens vols agradar,

apren de memòria a reproduir en tu tot allò que nosaltres diem i fem". Desitja que totes les famílies descobreixin la dolcesa de l'amor i de l'obediència de JESÚS als seus pares. "Famílies, aquí teniu el vostre model", escriu en una estampa de la Sagrada Família.

Construir una família

El 14 de febrer de 2014, el Papa Francesc donava alguns consells als nuvis per fundar les seves famílies: "Estimats nuvis, us esteu preparant per créixer junts, per construir aquesta casa que és la família, per viure junts per sempre. No la voleu pas construir sobre la sorra dels sentiments que van i venen, sinó sobre la roca de l'amor veritable, l'amor que ve de Déu. La família neix d'aquest projecte d'amor que vol créixer, com es construeix una casa perquè sigui un lloc d'afecte, d'ajuda, d'esperança, de recolzament. De la mateixa manera que l'amor de Déu és estable i per sempre, així nosaltres també volem que l'amor que fonamenta la família sigui estable i per sempre. Si us plau, no ens deixem vèncer per la "cultura de la provisionalitat". Avui en dia, aquesta cultura ens envaeix a tots. Això no pot ser!

El repte dels esposos cristians és el d'estar junts i de saber estimar-se per sempre. En aquest camí, la pregària és molt important, més que això, sempre és necessària. Ell per ella, ella per ell i tots dos junts. Demaneu a JESÚS que faci créixer el vostre amor. En la pregària del Parnostre diem: el nostre pa de cada dia, doneu-nos Senyor en el dia d'avui. Els esposos poden aprendre a resar així: "Senyor, dóna'ns avui el nostre amor d'aquest dia", perquè l'amor quotidià dels esposos és el pa, el veritable pa de l'ànima, aquell que els recolza perquè puguin avançar. "Senyor, dóna'ns avui el nostre amor d'aquest dia"... La Bíblia diu que la persona més justa peca set vegades per dia... D'on ve la necessitat de fer servir aquest senzill mot: "perdó". En general, cadascun de nosaltres sempre està a punt d'acusar l'altre i de justificar-se. Això va començar amb el nostre pare Adam, quan Déu li va preguntar: "Adam, has menjat d'aquest fruit? - Jo, no. És ella que me l'ha donat!". Acusar l'altre per no dir "perdó, ho sento", és un instint que és la font de tants desastres! Aprenem a reconèixer els nostres errors i a demanar perdó. "Perdó si avui he alçat la veu", "perdó si he passat sense saludar-te", "perdó si he tornat tard", "si aquesta setmana he estat callat", "si he parlat massa sense escoltar", "perdó, estava enfadat i t'ho he fet pagar a tu"... Aquests "perdons" podem demanar-los cada dia. També és d'aquesta manera que creix una família cristiana. JESÚS, que ens coneix bé, ens diu un secret: no acabar mai el dia sense demanar-se perdó, sense fer les paus!".

Un dia, mossèn Manyanet, suggereix a monsenyor Caixal que seria bo d'edificar una església en honor de la Sagrada Família per demanar la seva protecció a totes les llars de la terra. De fet, aquest projecte veurà la llum a Barcelona, sota l'impuls de l'arquitecte Gaudí.

Durant les visites pastorals, en les que acompanya el seu bisbe, en Josep queda afectat al veure famílies pobres,

amb els nens abandonats sense instrucció. El seu cor, inflammat pel desig d'ajudar-los, torna a sentir-se atret fortament per la vida religiosa. El bisbe mateix, amb aquesta finalitat ja va fundar una congregació diocesana femenina, les Germanes de Maria Immaculada i de l'Ensenyament, però calen més iniciatives. Animat per ell, el jove sacerdot renúncia a seguir una carrera encaminada als càrrecs i als honors; es llença amb generositat en la fundació d'un nou institut religiós consagrat a l'educació. Malgrat tot, el seu bisbe li demana que no abandoni els seus càrrecs al bisbat.

Un instrument essencial

“**C**oneixeu bé, deia el Papa Joan Pau II als docents italians, les estretes relacions que sempre hi ha hagut entre l'Església i el món escolar... Però, per què aquest interès de l'Església per l'escola? Per què l'Església sempre ha vinculat la seva pròpia existència a la realitat de l'escola? El motiu és clar: Per ser fidel a l'exemple de Crist i dur a terme el mandat d'ensenyar a totes les nacions... L'escola és un instrument essencial per difondre el cristianisme i el Regne de Déu. És perquè l'escola te una raó de viure per a l'Església” (28 de gener de 1984). I el 2 de febrer de 1989, el Papa afirmava: “L'escola catòlica també te, en els nostres dies, una tasca per dur a terme... La multiplicitat i el caràcter contradictori dels missatges culturals i els models de vida que omplen el medi en el que viuen els joves d'avui en dia, corren el risc d'allunyar-los dels valors de la fe, i també quan creixen en el si d'una família cristiana. L'escola catòlica, que no es limita pas a donar una formació purament doctrinal, però que també es proposa com un mitjà educatiu on és possible viure experiències comunitàries de fe, de pregària i de servei, pot tenir un paper important i decisiu per assegurar als joves una orientació de vida inspirada en la saviesa de l'Evangelí” (Missatge per a la jornada de les vocacions).

El 8 de maig de 1864, mossèn Manyanet funda a Tremp, amb alguns sacerdots, l'Institut dels Fills de la Sagrada Família, dedicat a l'ensenyament gratuït dels nens pobres. Les vocacions creixen d'una manera sorprenent. El 2 de febrer de 1870, amb els seus primers companys, emet la seva professió religiosa. L'any 1874, instituirà les Filles Missioneres de la Sagrada Família de Natzaret. La seva fita és la de propagar el culte a la Sagrada Família de Natzaret, i de vetllar per la formació cristiana de les famílies, bàsicament mitjançant l'educació i l'ensenyament dels infants a la llum de la fe. Malgrat tot, d'altres obligacions venen a carregar les seves espatlles: és nomenat administrador de la important parròquia de la seva ciutat natal, director de les religioses, l'orde de les quals va ser fundada pel bisbe, així com d'un convent de les Germanes Claretianes, Orde fundada per sant Antoni Maria Claret. Però, arriben les diferències en les cases de religioses de les quals en te cura. La Mare París (el procés de beatificació de la qual és en tràmit), la superiora claretiana desitja posar la seva congregació sota l'autoritat d'una Mare general claretiana, mentre que d'altres religioses estan molt lligades a Monsenyor Caixal i al Pare Manyanet. Dificultats semblants arriben

a les religioses fundades pel bisbe i dirigides per la Mare Janer (beatificada el 8 d'octubre de 2011).

Dolorosa incomprensió

L'any 1868, una revolució instaura en el país un règim anticlerical. L'11 de febrer de 1873, va ser proclamada la primera república: Monsenyor Caixal, que sempre ha recolzat la causa legitimista, ha d'exiliar-se. El benaurat Pius IX l'acull a Roma. D'aquest fet, el Pare Manyanet se sent arrancat de la direcció del seu pare espiritual. Al marxar, el bisbe li confia la total responsabilitat dels convents femenins. Sense desviar-se en res de les seves directrius, el Pare prossegueix amb la difícil tasca de pacificació dels esperits. Però, per la seva banda, un sacerdot de l'Institut de la Sagrada Família escriu a Monsenyor Caixal per fer-li saber les seves queixes contra el fundador. El prelat afeblit per la prova del seu exili forçat, accepta aquestes queixes sense fer-ne cap discerniment; adreça cartes molt amargues al Pare Manyanet, que el fan sofrir profundament, sense comprendre els canvis d'aquest pare tan estimat. Més tard, el sacerdot, que s'havia posat en contra del fundador, deixarà la congregació i trobarà el seu camí com a capellà de parròquia.

El 28 d'abril de 1879, un nou bisbe, Monsenyor Cassaña, és entronitzat a la Seu d'Urgell. Aquest nou prelat arriba ben previngut contra el Pare Manyanet: el destitueix del càrrec de director de les religioses. Alliberat d'aquesta responsabilitat, el fundador s'instal·la definitivament a Barcelona des d'on, encoratjat per molts bisbes catalans, fa brillar el seu Institut, al qual hi arriben nombroses vocacions. Per agrair al Cel de la millora de la seva pròpia salut i per la primera aprovació per part de l'Església del seu Institut, se'n va a Lourdes i ofereix a la Santíssima Verge un cor de plata massissa.

L'any 1886, s'ocupa, a la ciutat de Vilafranca del Penedès, del col·legi instal·lat en l'antic palau del Marqués d'Alfarràs; el nostre sant amb els seus religiosos salva la situació catastròfica d'aquest establiment i ben aviat més de 300 alumnes hi rebran una preuada formació. Infatigable, tira endavant i fins i tot proveeix de tallers, per a la formació tècnica dels alumnes, a d'altres escoles. Sant JOSEP serà el guia i protector de tots aquests establiments. La devoció del Pare Manyanet vers aquest gran sant, en el que hi veu “l'ombra del Pare”, és molt profunda. En una resolució manuscrita, es compromet a “donar, cada dia, les claus de la casa i de tota la Congregació a sant JOSEP, ja que és el seu pare i el seu mestre després de JESÚS i MARIA”. L'any 1892, a Barcelona, degut a una revolta popular, els revolucionaris ataquen sacerdots i propietaris, calant foc als convents i a les esglésies. El Pare Manyanet i els seus religiosos es tanquen al seu col·legi i col·loquen una gran imatge de sant JOSEP darrera la porta. La gentada s'apropa cridant, però el Pare diu als seus religiosos: “No tingueu por de res, sant JOSEP ens deslliurarà d'aquesta gent”. Se senten grans cops a les portes. El Pare Manyanet obre sense cap por, tot dient als assaltants: “Aquest col·legi està ben ple d'infants pobres, protegits per sant JOSEP”. El líder

mira el Pare directament als ulls i diu: "Si son pobres, respectem aquest col·legi". I, tot seguit, els avalotadors se'n van del lloc en silenci.

Atret especialment pel misteri de la Sagrada Família de Natzaret, el Pare edita moltes obres i opuscles per pagar-ne la devoció. Escriu, a més, moltes cartes, llibres i fullets per explicar la seva acció educativa basada en la confiança dipositada en els joves, i també per contribuir a la formació de religiosos i religioses, de les famílies i dels infants. També exposa els seus parers sobre la direcció de les escoles. Respectuós amb la llibertat de les vocacions, mira de donar a cadascú una formació equilibrada, cristiana i humana a la vegada. L'any 1899, publica particularment "La preciosa joia de la família", guia per als esposos i per a les famílies, a qui recorda la dignitat del matrimoni, assenyalant el deure tan important de l'educació cristiana dels fills.

Amb una escombria

L'any 1888, el fundador peregrina a Roma, i aprofita l'ocasió per visitar la sagrada Casa de Loreto. Des del segle XIII, la tradició és unànime a identificar aquesta casa amb la casa de la Sagrada Família de Natzaret. Unes excavacions arqueològiques dutes a terme entre l'any 1962 i 1965, varen descobrir uns grafitis d'origen palestí. El Pare Santelli, aleshores rector del santuari, extreu la següent conclusió: "No és pas fàcil d'explicar la presència a Loreto dels dibuixos que, un cop examinats, resulten ser d'origen

judeo-cristià, si no s'admet que les pedres de la Santa Casa provenen de Natzaret, com ho vol la tradició". Aquest propòsit és molt més pertinent ja que a la regió no hi ha pedreres. Totes les construccions de Recanati i de Loreto son, efectivament, de totxo. Quan el Pare Manyanet entra a la sala on el Verb es va fer carn i on la Sagrada Família va viure durant trenta anys, el seu cor va quedar inundat d'un arravatament místic i les seves llàgrimes li baixaven abundants fins mullar l'enllosat. Immediatament, demana una escombria, i agenollat, neteja el santuari.

De retorn a Catalunya, el Pare Josep segueix amb la seva infatigable tasca. Creixen les sol·licituds per als col·legis de la Sagrada Família. El 22 de juny de 1901, el Papa Lleó XIII aprova definitivament l'Institut masculí; l'Institut femení ja havia estat aprovat anys abans a nivell diocesà. Atacat per diverses malalties de les quals, des de feia setze anys, cinc llagues profundes al pit, nomenades per ell "les misericòrdies del Senyor", el fundador entrega la seva ànima a Déu el 17 de desembre de 1901. Les seves darreres paraules son: "JESÚS, MARIA, JOSEP, en el moment de la meva mort, rebeu la meva anima", oració jaculatòria que havia repetit moltíssimes vegades durant la seva vida.

Avui en dia, els Fills de la Sagrada Família de JESÚS, MARIA i JOSEP, i les Filles Missioneres de la Sagrada Família de Natzaret segueixen la seva tasca educativa a Europa, a les dues Amèriques i a l'Àfrica.

Des de la canonització de Josep Manyanet, el Papa Joan Pau II designava la Sagrada Família com la font d'on prové la força d'anunciar "l'Evangeli de la família". Demanem al sant fundador la seva intercessió especial en favor de les famílies: que a cada llar, a l'instar de la Sagrada Família, imatge de la Trinitat a la terra, resplendeixi l'amor de Déu !

Dom Antoine Paric o.s.B.

– José Manyanet, *Profeta de la Família*, por J. M. Blanquet i J. Piquer, Ed. Claret, 2004.

• Per rebre (gratuïtament) la Carta de l'Abadia de Sant Josep de Clairval, cal adreçar-se a l'Abadia, les dades de la qual s'assenyalen tot seguit.

• Rebrem amb molta gratitud totes les adreces de possibles lectors que ens facin arribar.

• Ajuts:

Transferència bancària: Banc España Duero: núm. de compte ES 56 2104 3335 0791 1394 9609.

Xecs ordinaris en euros o en dòlars a nom de "Abbaye Saint-Joseph de Clairval".

Targeta de crèdit: cf. la nostra pàgina www.clairval.com

Abbaye Saint-Joseph de Clairval (Ed. catalana) ISSN: 1956-3914 - Dépôt légal: date de parution - Directeur de publication: Dom Antoine Beauchef - Imprimerie: Traditions Monastiques - 21150 Flavigny-sur-Ozerain.

ABBAYE SAINT-JOSEPH DE CLAIRVAL – 21150 FLAVIGNY-SUR-OZERAIN – FRANCE

E-mail : abbaye@clairval.com – <http://www.clairval.com/>